Сторінки 1 і 2 відсутні в архіві.

Час уплинав скоро. Дня 23. грудня, се є в хвилі, коли заговірники знали що Николай готує маніфест про своє вступлене на престіл, князь Трубецький, полковник славного преображенського полку лейбґвардії а в орґанізації „диктатор,“ еще не рішив ся на рішучий крок.

Заговірники мали ріжні пляни, котрих виконанє відкладали з дня на день а відкладали не з боязни а одиноко з відрази до збродні і ґвалту, з неохоти до жертв.

І день 23. грудня був би війшов може на нічім, коли-б Рильев не був повідомив о всім Николая. Зміст листу, котрий подав Росточев Рильевому, знав вже завтрішний цар — а заговірники не знали, що Николай мав в руках рапорти Вітта! — що Пестель вже брязкав ланьцухами кайдан.

Без намислу уложено остаточний плян. Коли завізвуть до присяги вірности Николаеви — відмовити присяги і випровадити ґвардийські полки на площу перед сенат і змусити сенат до оголошеня Земського собору і до установленя тимчасового уряду,.. Решта належати буде до Земського собору.

Так леґальне трактоване замаху стану видавалось заговірникам більш ніж певним додавши еще і то, що мали між собою стілько знатних людей. Пощо пролив крови, нащо морди, коли тут саме число розсудить! Они, проводирі, суть згублені — бо мусять бути укарані по росийськи — по православному — але нехай їх тіла устелять дорогу розцьвітови Росії!...

25. грудня мала відбути ся присяга вірности Николаеви І. День перед тим заговірники зійшли ся остатний раз на раду. Обради були горячі. Всї після сил обіцяли зревольтувати війско. В разї не поведеня збунтовані полки мали рушити до Новгороду і шукати по дорозі партизантів. При кінци нарад хтось спитав: „А що буде, коли Николай буде мав відвагу виїхати перед збунтованих?“

Молодий Каховський крикнув: „Треба убити!“ Його відводить від сего Пельев а відтак Бестужев. Коли би сего факту не потверджав протокол комісії слїдуючої, можна-б се в часї революції почитати за фарсу, за глупоту. Однак се може бути мірою величности душі заговірників званих декабристами.

Надійшов час присяги. Бестужев Александер випровадив при помочи капітана Щелина цілий полк московський на площу перед сенатом. Коновіцин випровадив полк Лейб-ґренадієрів а відтак прибули маринарі-ґвардії.

Решта не вийшла, позаяк або бунт стлумлено в зародку, і увязнено бунтівників або самим заговірникам забракло відваги.

Перед сенатом закипіло. За зревольтованими став люд, видаючи оклики в честь Константина і його жени. Між збунтованими був Бестужев, Рильев, Ґурський і кільканайцятьох заговірників. Однак нїхто не відважив ся взяти провід в бунтї а „диктатор“ Трубецький не прибув.

Против збунтованих випроваджено полки, котрі остали вірними. Ґенерал Мілорадович хотів промовляти до збунтованих, але його ранив з пістолета Каховський а Оболенський пхнув його смертельно баґнетом,

На площі показав ся сам Николай з братом Михайлом. Повівши лишень оком по народї, пізнав Николай, що одно його слово з'уміє звернути баґнети вірного йому війска против нього. Казав виточити армати. Коли се було готове, Николай дав знак своєму ґенерал-адютантови, Сухозанетови. Чутно команду... Армати мовчать... Сухозанет кричить до найблизшого офіцера: „Не чув росказу?“

„Та то свої!“ — відповідає офіцир.

— Стріляй!!

Армати гукнули. Град желїза посипав ся на люд...

За першою сальвою пішла друга, третя, пята, десята, аж поки картачі не заляли кровю цілої площі перед сенатом, поки не бракло грудей людських на ціль, поки анї одного чоловіка не остало на площі в живих.

Все розбігло ся. Вірні полки збирали убитих через цілу ніч, та кидали в проруби в леді, на Неві.

Замах для історії скінчив ся, для декабристів був початок доперва остатнього акту траґедії, а для дїїв підземної православної Росії перший посів крови.

Наступили арештованя. Пестеля увязнено в Тульчині. Увязнюване відбувало ся в особливий спосіб... Увязненого відвожувано на головний одвах. Ту справджувано тожсамість особи, здирано службові відзнаки і сковувано руки на плечах. Відтак відвожувано до Зимового двірця, де сам цар ріжними обітницями і уласкавленями пробував видобути перші зізнаня. По сім відставлено санками до Петропавловської кріпости.

В який спосіб переслухував увязнених православний цар Николюшка, нехай послужить за взірець переслухане підполковника Сергія Муравева Апостола. Коли цар не міг від него нічо добути, попав в злість, та почав кричати:

— „Я есьм твоїм царем! Я есьм паном твого житя і смерти!“

Муравев кинув на царя погірдливий погляд і сказав зимно:

„Ти! Ти, для мене, еси тільки сином беньката.“

Николай кинув ся мов біснений на закутого Муравева, повалив його і почав копати і бити... І хто знає, чи дочекав би був Муравев стрічка, колиб не почув сего був маршалок двору, Бенкендорф і не вирвав нещасної жертви з рук царя — ката.

У вязници ждали декабристів не лишень каземати але і комісія слїдча з вірних Николаеви ґенералів. Та, не могучи видобути зізнань віддала вязнів на тортури; роблено обітниці, підставлювано православних батюшків, котрі взивали вязнів до сповіди і т. п. Нічо не помагало. Мимо того протокол ріс скоро — а тимчасом двох змовників умерло з мук, дванайцять дістало помішане ума а трийцать попало в мелянхолію. Николай І. нетерпеливить ся. Петербург помуркує грізно. Родини з найвисших кругів мали поміж декабристами синів, братів, вітців...

Комісія слїдча скінчила свою працю 30 мая 1826 р. а 3 червня розпочав ся „високий кримінальний суд.“ Суд ограничив ся на відчитане протоколу і на жаданю, щоби оскаржені підписали свої зізнаня... о обороні не було мови. Був се суд православних в православній Росії.

(Дальше буде.)

Допись.

Ансонія, Конн.

В кождім поодинокім числї мізерної „Темноти“ бачимо, як аґенти царя буцім то на підставі фактів, а в сути річи на підставі грубо збреханої події, накидують ся та понижують всю українську інтеліґенцію, як духовну так сьвітську і взагалї весь український народ.

Приглянувши ся усему блисше, то набирає ся такого погляду: „Темнота“ оре якусь брехню; „Посувач“ сю брехню сейчас заčинає скородити, а „зазулька“ від часу до часу йому на радість закукає, додаючи охоти. На конець йде стара „Брехня“ з своїм валом і то все стискає, щоб гладке було... І так всї вони, хоть на око сварять ся творять одну згідну родину, компанію.

Можеб хто гадав, що та брехлива компанія нам що шкодить? Ні! Як раз сі брехні, та крики їх на Українців, виходять саме в нашу користь. Коли не лиш українець але таки їх власний приверженець возьме до рук якубудь компанійську часопись, то прочитавши її, а коли він сам бачив те, що описане, сам собі не хоче вірити, що можна до такого степеня бути безличним і так в живі очи брехати. Сейчас хапає його дрож, він кидає її зі всеї сили об землю та кричить: зрадники! запроданцї народа! Ся брехлива компанія крутила, крутила аж перекрутила, так, що вже наш народ пізнав їх зраду, вже з'огидив, збридив собі їхню роботу, та дає вже їм доброго копняка на кождім кроці. Най послужить як факт звіт з їх брехливого віча, яке відбуло ся во время оно в Ансонії, Конн.

Цікавило мене пійти не так на се віче, як більше, щоб побачити се індивідуум, що то заганяє весь мір христіянський до царославної бакри, то є Цуцика чи як там його звуть.

Входжу я до німецької галї, де мало ся віче відбути і застаю галю набиту нашою публикою, а по трохи і москалями з ґорлицької ґубернії. Щоб на сїм місци не збрехати, то заявляю, що справдї було також щось пять москалів, бо сиділи з повнями на голові і щось не множко „какали“. Сів я собі де було місце і дожидаю з другими що буде. Нарештї діждались мо ся. Входять нараз до галї зрадники, та раптово стримують ся коло дверей, немовби чого сполохались, і починають раду радити, „як на Україну стати“. Вониж мали чого полохатись, бо на своїм вічу певно не мали ще тільки народа що в Ансонії. Певно було там до 600 людий. Нараз з їх гурту вискакує якась потвора в виді ніби чоловіка, і від часу до часу показуючи публиці клеваки, поплила до куртини. Я, бігме, ще ніколи тої біди не бачив. Мій сусід, що коло мене сидів питає ся: як тота біда називає ся? Я не надумуючись відповів „Цуцик“, а ту потерпаю, щоб часом не збрехати. І що ви на се скажете?... вгадав я...

Відтак за тою бідою вся компанія перейшла по одному на перед і поховалась за куртиною чи під куртиною, щоб з відтам страшити людий як горобців з конопель. Отворив то велебне віче місцевий батюшка а на председу покликав г. Сайферта, „руссскаво челавека з швабського роду“. Хотяй піднесли ся протести против сему, бо, мовляли, нас є більше, то ми маємо мати свого председу, але батюшка Александров перепросив і сказав, що то „наше віче“, а вк лише в нас гості, отже „ми“ маємо право мати свого председу. Ну, та най вже й так буде, відповіли. Председа дуже ся втішив, що допав таких великих гонорів, бо йому щось подібного ніколи і не снило ся.

Поблагодаривши покликав двох секретарів і попросив „бардз красне“ на першого брехуна Цуцика. Господи Боже, як не вискочить тота потвора на підвисшене, як не зачне звивати ся, ніби за чимсь вюхати, то кажу Вам правду, що аж діти поперепуджували ся. А він бачите тільки так шукав за ачіщеннок. На щасте зараз оден хахол надніс повну дволїгрову карафку ачіщенної і поставив біля нього на орґан. Не маєте понятя як він там втішив ся, лучше як своєю рідною мамою, або жінкою і дїтьми. Ех, як зачне тогдї вити, як почне плакати, храпіти, скакати а брехати, то мож було пукнути зі сьміху. Спімнув всїх і вся попів і дяків і паламарів і ще більші риби. „Наклав“ всїм, а що хвиля прохолоджував своє горло ачіщенною. Що вже брехав, то брехав, все йому переходило гладко, бо з того тільки люди сьміяли ся, от як з ходженя на голові блазна в цирку. Але коли спімнув за нашого Преосьвященного Владику кров закипіла в жилах, якась невидима сила потрясла цілим народом і почав ся страшний греміт, свист, крик: „запроданче людський! Цуцику! зраднику! проч з ним“ і т. д. Булоб прийшло до великої бучі, і не знати щоб булоб стало ся з Цуциком і Со., колиб якась одиниця не почала пісні „Не пора москалеви, ляхови служить“...

З соток руських грудий розлягає ся по цілій сали гомін пісні, як протест і відповідь царським аґентам. І так сьпіваючи народ опустив вічову салю, щоб показати погорду, бо довше еще затриматись на сали кождий уважав би був нисше своєї чести. А що Цуцикови всипало ся перцю в очи, то він певно вже більше до Ансонії не приїде. На тім царославне віче скінчило ся.

Між нашими людьми тут в Америці було і еще тепер є троха прихильників Московщини. З вільна їх ряди проріджують ся в міру того, як люди дізнають ся що там діє ся під царським кнутом з нашим народом. Наш нарід заблудший, був пересьвідчений, що його братам в Росії прямо рай. О тім, що наш нарід там страшно бідує, що йому не вільно не то говорити і писати по свому, але навіть в церкві молити ся своєю мовою, про те все заблудший народ не знав, а давав віру московським аґентам, яких маємо тут много в реверендах та фраках, з бородами і без борід... І от той народ став поволеньки до себе приходити, звичайно як бідний і темний, але всеж з чим раз більшою енерґією, обганяючи ся на всї сторони від тої зволочи, мов від скажених псів. Не могучи тут народа притягнути на поли політичнім, взялись аґенти до політики церковної. А зловивши „хахла“ на „віру“ то тоді вже безпечно впрягають його в шлию. Однак послїдними часами чорним духом починає все рвати ся. „Бють“ їх, де лиш покажуть ся...

А Вам, братя Ансонійці, най буде честь і слава за Вашу рішучість, яку Ви показали своїм виступом на тім вічу. Дасть Бог, що наша слава, слава козацька не вмре не загине!...

К.

„SWOBODA"
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
Published every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by
The Little Russian Nat'l Union of America.

Established 1893.

Rev. P. Poniatyshyn,
Superintendent,
411 Washington Ave.,
Elizabeth, N. J.

Anth. Curkowskyj, editor.
184 Hudson St., New York.

K Kirczow, manager.
184 Hudson St., New York.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода"
часопись для руского народа в Америці і орган „Р. Н. Союза," виходить що тиждня в четвер і коштує:
в Америці на 12 місяців...$2.00
до стар. краю на 12 місяців $2.00
в Америці на 6 місяців.....$1.00

Оплачувати газету треба все-гда з горн.

Гроші треба посилати в реєстрованім листі, або через експресовий, або почтовий money order (моні ордер). Money order, то є карточку, котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офисі, пішліть нам бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
„SVOBODA"
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби его адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

Чи справді ми йдемо в перед?

Без сумніву! — скаже неоден з наших шан. читачів.

Пиниший, що правда, — але все таки слідно якийсь перелом на ліпше в орґанізації нашої церкви в Америці, пориви до переорґанізована нашої школи, по рав — то живійша орґанізація наших робітників по усіх усюдах на амер. Руси, поява кілька нових часописий, ось і знаки, що ми живемо, що ми двигаємо ся в перед. що ми змагаємо до чогось ліпшого життя...

А також, чи ж се не є рівнож проявою нашої живучости, що ми, мимо перепон та безнастанної кирині ріжного рода і сорта непрошених опікунів до тепер не загибли, а живем та навіть і йдем постепенно вперед?

Так, і ще раз так! — скаже неодин в наших „горячійших" патріотів...

Так, так!..

Може і маєте рацію, Панове Громадо.

Одначе я, як робітник, як чоловік, котрому „судило ся" від якогось часу приглядати ся близше усій тій нашій „ворохобности," позволю собі на пару уваг...

Розводитись широко не думаю.

Річ йде о се:

Від часу перенятя мною Гол. Орґанізаторства „Р. Н. Союза" в Америці, богато з наших робітників звертає ть ся безвпинно до мене з провьбами о пораду, як їм в тій — або сій річи поступити, чому доконче треба аж орґанізувати ся, а найважнійше, в який спосіб можнаб їм від всякого рода „непрошених опікунів" увільнити ся і т. п.

Розумієть ся, що відповідати кождому з осібна обширнійше я не в силї, але для характеристики не завадить — думаю — подати тут пару стрічок до ширшого відома та вказати пальцем, що в дійстности є у нас „боляком" як рівнож, чи справдї ми йдемо в перед...

Доносять менї приміром, що в тій, або в сій місцевости знайшла б ся спора жменя наших робітників, але щож, коли на лихо нема кому згуртувати їх в одну громаду... Бо хотяй і проживає поміж ними той або сей з наших „патріотів," то однак йому як „бізнесменови", не випадає мішати ся в „політику", щоб — мовляв — не попсувати собі „бізнесу"...

Там знова, хотяй і живе подібний патріот, і він не усуває ся від „політики," бо знає, що тільки з'орґанізований наш робітник навчить ся солідарности і зрозуміє девіз: „Свій до свого!..., але щож...

Як стій знайде ся „хрунь" в виді другого також „патріота," також „бізнесмена," і він через зависть о „предсідство" не завагає ся перед нічим, щоб лише пошкодити свому „конкурентови"...

Ет! — що порадите з рутенською амбіцією!

У третій знова місцевости, про „хруня," ані чичирк. Все съвідомі Українці. І церковця у них, хоть невеличка, але хороша й без довгу... Школа, драматичний кружок, хор під диригентурою місцевого „дяко-учителя," вірцеве „Товариство," — словом: все. Але щож!...

„Пан секретар" згаданої громади, як найсьвідоміша мабуть у цілій громаді людина, „знюхав ся" тайком з „презвітерянами," опісля знова з „вільнодумцями" — і... Спокійна до тепер громада довідала ся по невчасі, що „пан секретар" потайки її зраджує і наш вільнодумець стає на раз явним кариником, наганячом до чужих кошар, словом, безвстидником, хулїганом, зрадником усього що своє, — ба, навіть батьківскої віри!...

Ануж, братя робітники! пригляньмо ся йно гаразд роботі тих наших „непрошених опікунів" а коли переконаєте ся, що їм не добро, і солідарність усього нашого народу лежить на серцю, але тільки їх особистє хісно, засучім рукави і....

Допера тоді з чистою совістю буде можна сказати, що ми дійсно „йдемо в перед"—

Михайло Беля.

Переворот в Туреччині.

Критична хвилина для султана Туреччини наспіла. Як вже відомо з попередного числа, минувшого тижня в столици Туреччини, Константинополи розіграла ся вправдї некровава революція, яка однак завалила дотеперішний молодотурецький уряд, який одиноко виборов Туреччинї конституцію. Говорено загально, що в цілій тій революції мачав руки султан, що він був головною її пружиною, тим більше, що вона вістала довершена головно реакціонерами, найзавзятійшими ворогами конституції.

Цілий молодотурецький ґабінет, усі міністри, мусїли уступити зі своїх становищ та втікати. Реакціонерам вдало ся зревольтувати кілька полків піхоти стаціонованих в Константинополи, які увязнили усіх своїх офіцерів. В сей спосіб контрреволюція стала ся паном столицї і установила сейчас своїх міністрів та свій уряд.

Тимчасом їх пановане було дуже коротке, бо тревало всего тільки один тиждень. Молодотурки за границами столиці сейчас зібрали армію, вишколену, здисципліновану і на її чолї рушили на Константинополь, щоб покарати ворохобників.

Як подають телеґрами з 20 с. м. усе вказує ясно на се, що протягом вівтірка армія молодотурків вмашерує в улицї Константинополя а безпосередним того наслїдком буде детронізоване султана. Навіть розпущено вже поголоски, що султан уже обдикував в користь свого брата, а деякі навіть говорять, що султан вже і втік зі столиці та схоронив ся на російськім кораблн.

Само місто Константинополь виглядає цілковито спокійно і одинокою признакою важних, відбуваючих ся там подій є се, що на всіх дооколичних горбках уставили молодотурки гарматні батерії. Султан, в обороні своїй і свойого уряду не предприняв найменчих оборонних средств, крім уставленої на подвірю палати батерії гармат. Однак зі вагляду, що він є крайний боягуз, не мож навіть і припускати, аби він сих гармат ужив проти молодотурків, тим більше, що він певно знає, що всякий, хотяйби і найменчий опір мусівби переплатити своїм житем. Також і вірні султанови війска, в числї 16.000 які до сих пор займають столицю, ані не думають опирати ся, тим більше, що нема між ними ні одного офіцера, яких вони 13-го с. м. (в часї контрреволюції) або вимордували, або увязнили.

Чужі горожани, замешкуючі під пору столицю Туреччини, поводять ся зовсім спокійно не зраджуючи найменчого занепокоєня. Вони сьвято вірять в запевнене їм командантом молодотурецької армії безпеченьство і радо витають поворот зваленого перед тижнем уряду. Одиноке, чим чужоземцї живо заінтересували ся, се будуча судьба теперішного султана.

Одинокі розрухи, які в виду відгриваючих ся під пору переворотів в Туреччинї вибухнули, мали місце в містї Адана, в Малій Азії. Тут фанатичні приверженці магомеданської віри вирізали до 2000 людий переважно жінок і дітий. Поміж замордованими находять ся також два тутешні презбітеріянські місіонарі Роґерс і Маврер, яких застрілено, коли вони помагали ратувати якусь стару Туркиню з горіючого дому. Рівнож послїанї телеґрами доносять про вибух нових розрухів в містї Мараш, де замордовано до 20 осіб; однак розрухи сейчас здавлено і привернено лад.

Після усяких імовірностий ся нова революція в Туреччинї покінчить ся на мирній дорозї, доведе до детронізації теперішного султана та остаточно скріпить турецьку, молоденьку конституцію.

Павло Ґерман
увільнений від кари смерти.

Як відомо, минувшого року в місяци жовтни удав ся я з просьбою до усего Вс. Духовеньства і руського народа в Америці о поміч, в цїли уратованя засудженого на смерть нашого брата, Павла Германа. Поплили щедрі жертви, з яких виказн час від часу оголошували ся публично по часописях. Днесь уважаю моїм обовязком повідомити дальше наш загал про судьбу того, на якого оборону сей загал складав сї жертви.

За старанєм і при помочи адвоката в Трентон, Н. Дж. (Peter Boekes) вдало ся уратовати Павла Германа від кари смерти. На подану апеляцію висший суд стейту Ню Джерзі визначив нову розправу. В часї розправи П. Ґерман за радою адвоката признав ся винним до случайного, неупляннованого вбійства і зістав засуджений на 10 літ вязниці, то є першу його кару (смерти) знесено. Всї адвокати присутні на сій справі ґратулювали так обжалованому як і обороні по поводу так легкого виміру кари по знесеню кари смерти. Засудженому після права, коли він буде добре і примірно справувати ся, дарує ся ¼ часть кари і так евентуально Павел Герман може сидіти в вязници тільки 7 літ. Однак є повна надія, що навіть вже по однім роцї його випустять і він буде на волї але тільки з обовязком час від часу зголошувати ся у заряді вязниці. Сю свою надію опираю на тім, (а о чім я дізнав ся допера по проголошеню присуду): Павло Герман дня 3-го цьвітня, будучи єще в вязници виратував житє двом дозорцям, яких напав один Італїянець. Він поспішив сим дозорцям не лиш сам на поміч, але наробив єще такого крику, що пробуваючі на дворі люди се почули. Як знаю, то заряд вязниці в сій справі урядово віднїс ся до суду уласкавлень.

Що тикає ся доходів і розходів цілої сеї справи то сими днями зложу подрібне справозданє. Тепер в імени Павла Германа як і в моїм імени складаю сердечну подяку Їх Преосьвященьству, Епископови С. С. Ортинському Австро Угорському конзулеви, всему Вс. Духовенству, як і всїм Русинам за подану моральну і матеріяльну поміч, за щиросердечну працю і жертви, за братерську любов за се, що вони своїми жертвами допомогли уратовати від смертної кари одного свойого брата, мужа жінцї, батька дїтям... Бог Небесний нехай сторицею заплатить усїм жертводателям.

О. Корн. Лавришин
гр. кат. сьвящ.

Хліб дорожіє.

Цілий сьвіт говорить під сю хвилю про дорожню хліба, якого цїни тут з дня на день зростають. Звідки се походить?

Під проводом одного безвзглядного та безсовісного чоловіка завязав ся тут трост зложений з кількасот подібних першому одиниць. Сей трост ужив всїх способів і закупив усю пшеницю в краю, яку де лиш міг дістати і в сей спосіб відпродуючи її міг накладати за ню такі цїни, які лиш йому подобали ся. Вони спекулюючи на пшеници, отже на артикулї необхідно потрібнім до житя безсовісно і безвзглядно тягнуть зиски з біди і нужди міліонів других людий, кажучи їм за кусник хліба без якого нїхто не годен обійти ся, платити баєчні суми.

Але за тростом йдуть другі які також хотять з біди тягнути для себе зиски. Перші сейчас мельники звязали ся також в рід тросту і опять цїну муки підносять єще більше у гору, оправдуючи ся поступованєм торговщиків пшеницею. Вони піднесли цїну муки в сей спосіб, що за кождий нікель, який вони мусять платити більше за пшеницю, жадають два ніклї більше за муку.

По мельнику приходить пекар, який опять хоче з того скористати. Серед крику на дорожню муки він зменчує вагу і відживчу вартість хліба, але зменчує о м н о г о більше, як би повинен, і як би оправдувало його подорожінє муки. Зреасумувавши се все, справа представляє ся слїдуючо: зиски тягнуть по перше фармер, якому лишила ся пшениця з попередного жнива; по друге пшеничний трост; по трете властителї великих млинарських заведень, які однак кромі сего мають також величезні склади пшениці, яку відпродують по великих цїнах тростови; в сей спосіб зискує опять трост, а по нім мельники другий раз на пшеници; по сїм приходить допера пекар, який до заплачених вже ним надвижок додає єще і від себе, зменшуючи вагу хлїба. А за все се платить і найбільше тратить як і завсїгди консумент..

Положенє є неприятне, пониж ающе, обридливе — і проти ньому нема ради. Голоси, які підносили ся, аби уряд відповідними правами заказав шпекульовати на біржи пшеницею не розуміють, що тут правами тільки вдїє ся, що приміром ухваленєм прав проти посухи. Цїна збіжа анї цїна муки не дасть ся реґулювати ніякими правами анї нормами. Тут треба узброїти ся тільки в терпеливість і ждати — — та платити... Наколи теперішний трост є чисто спекулятивної натури, то він мусить впасти з настанєм нових, обильних жнив. Коли однак в краю є дійсно такий брак пшеницї, то високі цїни по части суть оправдані а через се, спонукані високими цїнами фармері почнуть сїяти далеко більше пшениці, що цїну хліба рівнож обнизить...

Так отже треба тільки ждати і платити. А головно платити.

Кілько Нюйорский робітник видає річно на переїзд.

Недавно ми познакомили читачів з книжкою R. Coit Chapin-a, який подає цікаву статистику житя нюйорських робітників.

З богато змісту сеї книжки витягаємо тепер знова декілька чисел тикаючих ся того, скільки нюйорський робітник пересічно платить за кари. Робимо се, що власне Ню-Йорк є заінтересований можливостию, що цїну за переїзд карою піднесуть з 5 на 10 центів за раз.

Отже вертаючи до книжки, находимо, що з 127 родин мешкаючих в властивім Ню-Йорку платило 38 річно менче як по 10 долярів, 13 родин від 10--20 дол., 20 родин від 20—30 дол., 47 родин від 30 до 40 дол., а 9 родин висше як 40 дол. за переїзд карами.

Дальші досліди показали, що 48 процент усїх родин мешкаючих в властивім Ню-Йорку не платить зовсїм за переїзд. щоб дістати ся на місце працї, як і 33 процент родин мешкаючих по иньших частинах Ню-Йорку (Бронкс, Бруклин і т. д.) Дальше слїдно, що 60 процент робітників мешкаючих в самім Ню-Йорку не уживає зовсїм кар, щоб ощадити за переїзд. Се вказує ясно на се, як велике значінє для нюйорського робітника має навіть така дрібна сума, як 10 цнт. денно. Також маркантний примір „добрих часів"....!

Се можна також витовкувати і сим, що сї робітники, мешкають так близько своїх фабрик, що їм зовсїм не оплатить ся їздити. Тимчасом автор книжки підносить з натиском, що усюди там суть висші цїни мешкань, де в околици находять ся фабрики. Сей хто хоче „шпарувати" не платячи за переїзд карами, сей платить те, а може навіть і більше за помешканє, «к» кромі сего звичайно є нездорове, без воздуху і без сонця

Загалом пересїчно виходить, що родина, яка їздить карами, видає на сю цїль річно 50 дол.

На полудневім бігуні.

З Нової Зеляндії (коло Австралії) наспіла вість, що експедиция анґлїйського поручника Шеклєтона зробила важні відкритя коло полудневого бігуна і розширила значно відомости про фізичний уклад підбігунових сторін. Виправа Шеклєтона була шестою з черги в рядї експедиций до полудневого бігуна і дістала ся найдальше, бо аж до 88 степенів і 23 мінут полудневої широти, отже була віддалена від самого бігуна о 160 кільометрів. Відкритє зроблено на 162 степени ґеоґрафічної довготи на схід від Ґрініч. Зазначити годить ся, що до північного бігуна підійшов доси найблизше Американин Піре (Peare) в 1905 р. лише до 87 степенів і 6 мінут; дальше не пустили його ледові гори. Виправа Шеклєтона відкрила передовсїм, що полудневий бігун находить ся на високорівни, високій на 3.100—3.500 метрів, покритій грубою верствою зледоватїлого снїгу. Близше бігуна експедиція Шеклєтона не могла посунути ся тому, що по 126 днях подорожи на моторових санках серед морозів, доходячих до 33 степенів Цельзія, нестало їм провіянту, і дня 26. грудня мусїли вертати до корабля „Немрода", з котрого виїхали. В повороті живили ся кінським мясом і занедужали на дезинтерію, зносили страшні морози і ледви відшукали свій корабель при помочи ґеліоґрафу (сонїшного телеґрафу). По дорозї експедиція війшла на вершок вулькану Еребуса, котрого кратер широкий на пів анґлїйської милї і викидає безнастан-

но пару та ґази. Експедиція вирушила з корабля дня 29. жовтня, послугуючись спершу манджурськими кіньми, з котрих богато осліпло від незвичайного блеску снігу. Инший відділ експедиції відкрив полудневий бігун магнетичний на 72/о 25 минут полудневої широти а 154 східної довготи від Ґрініч, в краю Вікторія. Північний магнетичний бігун находить ся тепер під 70 степенем північної широти а на 97 степени східної довготи. Вкінци відкрила виправа Шеклєтона чимало незнаних доси гірських ланцухів під 70 степенем широти з великими покладами вугля. Отже тепер річ певна, що коли північний бігун находить ся в мори, то полудневий бігун творить сушу, подібну фізичним укладом до Ґренляндії. Береги тої суші спадають стрімко до моря.

Смерть а цивілізація.

Злучені Державп мусять незвичайно дорого оплачувати свою цивілізацію. Тут рік річно більше людий гине підчас мира, як згинуло підчас найкрівавійших воєн, які знає історія. З численних статистичних бюр можна зібрати числа, які доказують, що Злучені Держави, се правдива різниця, в якій денно гине тисячі людий. За високо розвинений промисл платить ся тут людською кровію і житєм.

Протягом минувшого року на слідком ріжних припадків згинуло 57.513 людий. Протягом послідних 19 літ американські желізниці вимордували 143 527 осіб, а 931.450 осіб покалічили. Отже протягом несповна 20 літ около мілїон людий пало жертвою поспішної комунікації. Підчас послідних 17 літ в американських копальнях забито 22 тисячі 840 людий, роблячи 10 тисяч жінок вдовицями а 40.000 дітий сиротами. Тимчасом загальна страта в людях підчас війни на Кубі і Филипинах коштувала тільки 2000 людий. Підчас одного тільки року тутешні трамваї вбили і поранили около 49.000 людий. Справоздане виказує що в Ню Йорку тільки за 27 днів кари вбили 42 особи а 5.500 покалічили! Рік річно в Злучених Державах гине около 6.000 людий в пожарах. В американських промислових заведенях рік-річно гине пересічно 25,000 людий і таке саме число відносить покалїченя. При будові домів гине річно 3000 робітників а 10 000 прохожих відносить покалїченя. Приятности і розривки потягають в жертві 1000 людських жить, не числя чи покалїчень і переїхань, які не кінчать ся смертію. Около тисяч людий гине річно в наслідок замордованя. Кождого року, в день національного сьвята на 4-го липня гине пересічно 500 людий а около 4.000 відносить тяжші або лекші покалїченя.

Гарні отже жнива має смерть в Америці.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАР.

Цьвітень		
22	Ч.	Евпсихія
23	П.	Терентія
24	С.	Антипи
25	Н.	3 Миронос. Вас.
26	П.	Артемона
27	В.	Мартина
28	С.	Аристарха

— Нове право в стейті Ню-Джерзі. Минувшої суботи підписав ґубернатор стейту Н. Дж. нове право після якого заказує ся женити або виходити замуж усім хорим на грудні недуги, або хорим на всякі иньші неулїчальні, унаслїджені недуги. Також від тепер не буде можна з усіх усюдів з'їжджати ся до Н. Дж. і заключувати сейчас супружества, бо після нового принятого права молоді будуть мусїли поперед постарати ся о судовий дозвіл (лайснес) перед вінчанєм. Як відомо, подібне право перед півтора роком заведено також і в стейті Ню Йорк. В сей спосіб в цілих Злучених Державах лишив ся ще одинокий стейт South Carolina, де не вимагає ся судового дозволу на вінчанє.

—В Злучених Державах видають річно 60 мілїонів долярів на ґазоліну до порушуваня автомобілів. За ті гроші можнаби побудовати 15 воєнних кораблів. Такі самі гроші коштує річно осьвітлене електричне і з'ужитий ґаз в місті Ню-Йорку.

— Дня 13-го с. м. на лінії Chicago and South Bend, в відлеглости пару миль від місточка Gary, Ind. збили ся два вози трамваєві, в наслідок чого 22 особи зістали поранені, з яких пять смертельно. Кара йдуча в західнім напрямі впала з цілою силою на віз йдучий напротів, заки еще кондуктор вспів його звернути на бічну лінію. Заким вози можна було здержати, вони впали на себе з такою силою, що порозбивали ся на дрібні кусники. По геройськи найшов ся лікар T. E. Eads, який мимо того, що сам зістав покалїчений і стратив сьвідомість, прийшовши до себе сейчас поспішив з помочею другим раненим.

— Поліцийний судія в Детроіт, Міч. висказав погляд, що кождий батько має право положити свою 17 літну доньку на коліно і дати її порядно в скіру, наколи панна на се заслужить. Пішло о се, що 17 літна панна Ґранцін обжаловала свого батька, що він її карає як малу дитпну за се, що вона „любить штуку" і до півночи ходить по всіляких театрах. Судія признав батькови повну рацію.

— Одна з часописий виходяча в Вашинґтоні оголосила, що в скарбонці одного з тамошних єпіскопальних костелів найдено банкнот на 10.000 дол. Заряд костела не будучи певний, чи се є дар, чи може сей банкнот дістав ся там через помилку, оголосив се публично додаючи, що гроші кождої хвилини можна відібрати.

— Протягом 40 днів побудовати місто, се є штука, яку „втнуть" тільки одинокі Американці. В Тексас недавно вибудовано місточко, якому надано назву Spurlin, а його будова тревала всего місяць і 10 днів.

— В Johnstown, Pa. дня 10-го с. м. по причині передвчасного вибуху ладунку динаміту згинуло сімох майнерів в шибі ч. 37, належачім до спілки „Berwind White Coal Mining Co."

— Дня 10-го с. м. в Wayne, N. J. в фабриці пороху належачій до спілки „Dupont Powders Works" наступила експльозія барилки пороху. Сейчас по першій експльозії кинули ся робітники втікати; слїдуючі однак експльозії вбили одного робітника а поранили тяжко пятьох иньших. Десять малих будинків положених близько фабрик. експльозія знесла цілковито. Силу вибуху чути було в проміри 20 миль, а в деяких місточках відлеглих о 10 миль від фабрики як в Патерсон і Пассаік повилїтали шиби з вікон і завалило ся кілька коминів.

— Лікар і приятель домовий 70 літного міліярдера Ракефелера ворожить йому еще 30 літ житя наколи він буде придержувати слїдуючі правила: 1. Ніколи не гнівати ся 2. Жити о скільки змога як найбільше на вільнім воздусі. 3. Не їсти ніколи за богато а вставати від стола завсїгди тогди, коли чоловік не є еще зовсїм ситий. Лікар сей сьвято ручить, що кождий, що буде точно перестерігати сї три правила цілком певно дїжде ся 100 літ житя.

— До порту Townsend, Wash. прибув оноді парохід на якім спостережено віспу і сейчас заряджено десінфекцію при помочи сірки. Се мало не принесло смерти чотиром японським дівчатам, які були замкнені в паках адресованих на імя одного з подорожних. Поліція вислїдила що сим подорожним є один з ноторичних торговцїків живим товаром, якого вже перед двома лїтами за сей самий злочин видалено з границь Злучених Держав.

— З настанєм перших теплих днів починають також бренїти сї влізливі, маленькі так звані хатні мухи. А рівночасно і починає ся боротьба ґаздинь проти сеї „египетської язви". Се повтаряє ся що року, однак сего року війна з мухами має вести ся систематично, без милосердія, і має довести до цілковитого винищеня мух в Америцї. На чолї антимухового руху стануло тутешне товариство „New York Merchants Ass." і в виданій воєнній проклямації вказує населеню, що власне тільки мухи найбільше причиняють ся до ширеня усяких епідемічних недуг, як тиф і иньші. Се потверджують численні учені а лікарі статистично доказують, що більша часть померших на тиф заразила ся сею недугою тільки через мухи. Средства, які поручує комітет, і які мають довести до цілковитого винищеня мух є як найбільша чистота, прикриванє старанно усякої їжи перед мухами, старанне нищенє усіх відпадків, десинфекція куп гною і сьмітя і загальне заведенє сїток до вікон. В сей спосіб надіють ся, що в коротці покінчить ся зовсїм з мухами.

— Дня 12-го с. м. на мійскій променаді в Трентон, Н. Дж. загальну увагу на себе звертала донька тамошного найбогатійшого фабриканта Стовера своїм... капелюхом. Капелюх складав ся з величезного коша на папір прибраного ґустовно двома мітлами з піря до змітаня пороху, шулькою кукурузи, мінїятурним ручним куфром, гарбузом, подушечкою до втиканя шпильок в виді великої суниці, цитриною і когутом з глини... Як говорять, капелюх сей мав загально подобати ся, лишень велика шкода, що його властительку не піддано курації психіятрів.

— Дня 19-го с. м. підписано трактат болгарсько-турецький в присутности анґлїйського, російського і французького конзуля. В сей спосіб остаточно полагоджено усї непорозуміня, які повстали поміж Болгарією і Туреччиною наслідком проголошеня незавпсимости сеї першої.

— Після депеш з 18-го с. м. Туркомени в Персії побивши приклонників конституції під Астрабад уладили в тім місті страшну масакру. До 2000 людий, з того більша часть жінок і дітий пало жертвою під ножами приклонників перського шаха.

— Сербска родина королївска в страху. Корона, яку король Петро дістав перед шести роками, починає ся на єго голові хитати. Часть сербскої преси і значне число передових Сербів змагає явно до усуненя з престола династії Караджорджевичів. Кружляє навіть чутка, що король боїть ся траґічної долї свого попередника і сам переговорює з сербским правительством що до своєї резиґнації. Сим вістям перечить урядова сербска преса, а однак щось правди в них буде. Яка була би відтак форма управи Сербії, також годі предвидіти. Одні хотїли би мати королем якогось родовитого князя анґлїйского, а ним мав би стати ся кн. Тек, другі бажали би зробити з Сербії републику. З Риму доносять, що король Петро доніс листом італїйскому королеви, що цїла єго родина виїздить з Білгороду: він з синами їде до Швайцарії, а донька до Риму. В тім листі згадано, що король Петро хоче зречи ся корони і поручає вибрати своїм наслїдником князя Чорногорского. З иншого боку доносять знова, що король висилає обох своїх синів за границю на дальше образованє. Справдї, князеви Юриєви придало би ся трохи десь придбати собі розуму і розваги, бо то всьо, що натворив в останних місяцях, вказує на єго дитиньство, або на брак „пятої клепки".

— Забута могила. Київскій „Радї" пишуть з Харкова: В однім з найкрасших кутків полудневої Катеринославщини, на високій могилї стоїть величезний каменний хрест. Під тим хрестом, у тїй могилї лежить похований славно-звісний кошовий отаман Іван Сїрко. Ще не дуже давно про сю могилу ніхто навіть нїчого не знав, та дякуючи заходам проф. Дмитра Івановича Яворницкого, сей памятник колишньої слави України помалу придбав собі популярність. Справдї, поки що ся популярність майже не виходить за межи гуртків студіованя історії; про те треба сподїватись, що колись і ширші верстви зрозуміють вагу та значінє сього національного памятника. Ся могила лежить на чиїйсь землї, й не дуже давно власник прислав в харківске історично фільольоґічне товариство пропозицію купити в нього ту могилу з ґрунтом (усього 460 кв. сяж.) за 800 карбованців. На останньому засїданю харківске істор. фільольоґ. товариство розглянуло сю пропозицію і, хоч визнало те велике значінє, яке має для історії України могила Сїрка, але пристати на зроблену пропозицію не змогло за браком грошей. Дивно, як на сей чудовий памятник колишньої України досї не звернула уваги якась українська або на пів українська наукова інституція. Я певний — кінчить дописуватель — що колиб зявилась чиясь власна ініціятива, то на викуп сього памятника можнаб було негайно зібрати гроші поміж українською інтелїґенцією. Бо треба памятати, що відношенє народу по своїх історичних памятників характеризує єго культурний розвиток.

— 3000-лїтний дуб. Підчас реґуляції одної ріки на Шлеску видобуто з річного намулу величавий дубовий пняк. Праця над добутєм сього пня була велиханьска. Кільканайцять коний не було в силї рушити його з місця, а грубі ланьцухи рвали ся неначе павутинє. По видобутю показало ся, що се пень величезного дуба. Дерево є наскрізь однаково чорне і цїлком здорове. Після слів знатоків, дуб сей ріс що найменше 1000 років, а около 2000 років лежав в намулї — так що загальний його вік виносить 3000 лїт.

— В послїднім роцї — після обчислень — добуто найбільшу скількість золота, про яку знає історія. Загальна вартість добутого в 1908 р. золота на земли представляє вартість 490.000.000 дол. Ся сума розділена на поодинокі краї представляє ся слїдуючо: Африка 164.000.000, Злучені Держави 89.000.000, Австралія 73.000.000, Росія 21.900.000, Мексик 18.000.000, Канада 8.150.000, Індії 13.000.000. Решта припадає на иньші краї з малою продукцією золота.

— Медичне відкритє. Директорови окулїстичної клїніки в Берлїнї, проф. д-рови Ґрефови удало ся відкрити бациль т. зв. єгипетського запаленя очий (trachoma). Берлїнські дневники подають в тій справі такі подробиці: Два нїмецькі лїкарі, д-р Провачек і д-р Гальберштедтер лїчили на острові Джаві пацієнтів, хорих на трахому, а для досьвідів зашіплювали сю недугу малпам. На підставі довших дослїдів рішили, що недугу викликує мабуть бациль. Згаданий берлїнський професор д-р Ґреф (Greef) вів дальші дослїди в тім напрямі і відкрив бациля трахоми. Свої дослїди робив на малпах в берлїнській Charite, користуючись щедрою грошевою підмогою мінїстерства просьвіти. Практичний вислід його праці зводить ся вже до певности, що трахома лише в першій стадії лїченя є заразлива, опісляж бациль не находить ся вже на поверхности і хоч недужому робить дальше шкоду, не дасть ся вже переносити на иньшу особу. Д-р Ґреф предложив своє відкритє в письменній розвідці мінїстерству просьвіти, котре рішило вислати його на дальші ще дослїди до Єгипту.

— Як бурмистр з Гонолюлю шанує память своїх предків. „Vossische Zeitung" пише: Нововибраний бурмпстр міста Гонолюлю. Осип Б. Ферн, мішанець з походженя, бо дїд його був з роду Нїмцем, все ще придержує ся старого родового звичаю і носить при собі тлїнні останки, по найбільшій части, кости померших своїх предків. Після місцевих народних вірувань се доказ надзвичайної любови і пошанованя, коли дїти і взагалї потомки (нащадки) уживають кістяків померших предків для власних потреб, бо кажуть так люди — користуємо ся майном, полишеним нам в наслїдстві по родичах, чомуж не маємо покористувати ся їх кістяком, зубами, волосєм? Достойний бурмістр міста Гонолюлю посїдає родинну гробницю в вузькій щілинї в горах, яка повна тлїнних останків небіщиків з його роду. Коли перед кількома роками помер батько Осипа Ферна, досить знатний фармер, Осип, як будучий бурмістр, зараз при тїй нагоді присвоїв собі досить добре заховані зуби своєї бабунї а також чимало її і дїдових костей. Недавно казав він одному американському дентистови вставити собі на місце зіпсованих зубів під оком відповідну скількість зубів бабунї. Спінки до маншетів і ґудзики при одїжи Ферна зроблені з ребер також його бабунї. При ланцушку від годинника висить у нього дармовіс, вирізаний з кости від колїна прабабки, що походила з князївського роду. Мешканцї Гонолюлю сильно завидують свому бурмистрови, що посїдає так богату родинну гробницю, з якої бере подостатком прикрас для себе.

— З царства темноти. В однім селї пермської ґубернії (Росія) стало ся незвичайне дикунство. Двох хлопцїв з того села були на ярмарку в сусїднім селї. Там вони, як кажуть сьвідки, випили по пів фляшки горівки. Вертаючись до дому, хлопцї посварили ся і почали борикати ся. Поборовшись трохи вони помирили ся. Через кілька хвилин один з них, Антін, ліг на землю і попросив другого, Пилипа, щоби той відрубав йому голову. Останнїй промовчав. Пройшли кілька кроків і Антін знову ліг на землю і знов почав просити Пилипа щоб той відтяв таки йому голову. Той не хотїв, кажучи, що він мовляв, не здурів, щоби рубати другому голову. Колиж через кілька кроків здибали кусник дерева, Антін побіг до нього, став навколїшки, поклав голову на дерево і рішучо став просити Пилипа, щоби відрубав йому голову. Той не думаючи навіть, виконав просьбу Антова: три рази вдарив сокирою по шиї і голова відкотила ся від кадовба. Потім Пилип почав скакати і танцювати, плескаючи з радощів в долонї біля вбитого.

Коли збігли ся люде і почали його питати, чого він радїв, Пилип відповів, що відтяв голову Антонови. Селяне зараз звязали Пилипа. Коли його на судї запитали, на що він убив чоловіка, Пилип відповів так: „А на що він просив. Як ти, ваше благородіє, попросиш, я і тобі відрубаю. Не проси."

ОСТОРОГА.

Дійшло до нашого відома, що цареславні Давид Меркувач, Федоровський і Беца, ходять по колєкті, піддурюючи людий, що вони збирають на гр. катол. церков в Carnegie, Pa. Отсим заявляємо, що на нашу церков колектує одиноко і виключно тільки Іван Данковський, а цареславні, яких тут всего тільки 10 родин зовсїм ніякої церкви не мають. А ті цареславні, се суть платні аґенти, які за витуманені гроші висьмівають нашу віру! О чиж ми маємо підпирати наших ворогів?... Нехай люди добре дивлять ся на книжку, заки дадуть кому гроші!...

Рада церковна в Carnegie, Pa.

СПРАВИ „СОЮЗА".

Покровитель і почетний член Р. Н. Союза.

Іх Преосьвященство Стефан Сотер Ортинський, перший руський епископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С." на роки 1908—1910.

Духовний управитель:
о. Михайло Балоґ, 712 Carson Str. S. S. Pittsburg, Pa.

Предсідатель:
Дмитро Капітула McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
Федор Ґут. Кульчицький Pittsburg, Pa.

Касієр:
Алексій Шаршонь, 524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовський, Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Петро Ярема, New York, N. Y.
Іван Ґлова, Shamokin, Pa.
Андрей Стефанович, Pittsburg, Pa
Алексій Горбаль, Derby, Conn.
Михайло Чеґіл, Cleveland, O.

Контрольна Комісія:
о. Д. Добротвор, 25 Chesnut Str. Yonkers, N. Y.
Василь Гришко, Scranton, Pa.
Михайло Бабій, Chicago, Ill.

Директор друкарні:
о. П. Понятишин, 411 Washington Ave., Elizabeth, N. J.

Редактор:
Ант. Цурковський, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Менаджер друкарні:
Е. Кирчів, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Головний орґанізатор:
Мих. Беля, 56 Hamilton Str., Holyoke, Mas.

Вступайте до Союза!

„Союз" — одинока руско народна орґанізація в Америці.

Принимае членів від 1 року до 40 літ житя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерти члена кляси „А" (після посмертне) $1000.00.
В разі смерти члена кляси „Б" половину посмертного $500.00
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А" 400.00 дол.
Посмертне за жінку або мужа члена кляси „Б" 200.00 дол.
Посмертне за діти від 15.00 до $300.00.
В разі утрати: а) обох очий ніг або рук $1000.00, б) одної руки, ноги або ока $300.00.
Єсли отець родини в шпиталі божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатися також до братства, яке належить до Союза.

Важне

для П. П. Секретарів Р. Н. Союза.

Повідомляю раз на все, що всі гроші належачі до каси Р. Н. Союза, посилае ся так: на money-order-ах або чеках виписуе ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так записаний money-order або чек не посилае ся до Голов. Касієра, сидае враз з виказами до Голов. Секретаря. Головний секретар описля відсилае їх до Голов. Касієра.

С. Ядловський,
Голов. Секретар.

Посмертні вісти.

Кравець Іван, член Р. Н. Союза від. 94 в New Britain Conn. помер 20. марця с. р. Небіщик походив з Галичини, села Сянічок, пов. Сянок.

Калабай Ілько, член Р. Н. Союза, від. 53. Pittsburg, Pa. помер 21. марця с. р. Небіщик походив з Галичини, села Кальне, пов. Золочів.

Нецьо Орест, член Р. Н. Союза, від. 8 Elmira Heights, N. Y. помер 26. марця с. р. Небіщик походив з Галичини, села Маластів, пов. Горлиці.

Конколняк Анастазія членкиня Р. Н. Союза від. 144 New York, N. Y. померла 28. марця с. р. Небіжка походила з Галичини, села Солотвина, пов. Богородчани.

Ляґош Зузанна, членкиня Р. Н. Союза від. 40. Scranton, Pa. померла 29. марця с. р. Небіжка походила з Угорщини, села Ольшників, пов. Земплин.

Ґебуза Николай, член Р. Н. Союза від. 70 Jersey City, N. J. помер 5. цьвітня с. р. Небіщик походив з Галичини, села Рихвалд, пов. Горлиці.

Мицьо Семан, член Р. Н. Союза від. 78. Minersville, Pa. помер 5. цьвітня с. р. Небіщик походив з Галичини, село Полонна, пов. Сянік.

Нестор Розалія, жена Гієроніма, члена Р. Н. Союза від 187 Ford City, Pa. померла 24-го марця с. р.

Вічная память!

Ч. 873 **КВІТ** $393.50
на триста девятдесять три доляри 50 центів, котрі п. Іоан Куш отримав як посмертну запомогу по Станїславі Куш з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Бобрка 27-го марта 1909.
Іоан Куш.
Сьвідки:
Теодор Килик,
Михайл Куш.
Від Гр. Кат. Уряду Парохіяльного в Бобрці пов. Ліско.

Ч. 873 **КВІТ** $393.50
на трисятадевятьдесять три доляри 50 центів, котрі п. Катерина Куш отримала як посмертну запомогу по неб. Станїславі Куш з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Бобрка 27-го марта 1909.
Катерина Куш.
Сьвідки:
Теодор Килик.
Михаіл Куш.
Від Гр. Кат. Уряду Парохіяльного в Бобрці пов. Ліско.

Ч. 876 **КВІТ** $995.01
на девятьсот девятьдесять пять долярів і цент, котрі п. Михайло Русин отримав як посмертну запомогу по бл. п. Петрі Русин з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Струбовиска дня 31-го мар 1909.
Михайло Русин.
Сьвідки:
Іван Бережанський,
Василь Качур.
Від гр. кат. Уряду парохіяльного в Смереку.

Ч. 849 **КВІТ** $844.00
на вісімсот сорок чотири доляри, котрі п. Марія Ґула отримала як посмертну запомогу по Михайлі Ґула з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Марія Ґула.
Сьвідки:
Два підписи сьвідків нечиткі.

Ч. 913 **КВІТ** $251.50
на двіста пятьдесять оден доляр 50 центів котрі Imp. & Royal Austro Hungarian Consulate отримав яко сиріткy часть по Михайлі Горвад для сиріт в Угорщині з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
New York, N. Y. April 16. 1909.
Печать конзол. Підпис нечиткий.

Ч. 907 **КВІТ** $500.00
на пятьсот долярів, котрі п. Марія і Стефан Середницкий отримали як посмертну запомогу по синї Павлі з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Carnegie, Pa дня 15 цьвіт. 1909.
Стефан і Марія Середницкий.
Сьвідки:
Дионозій Астряб,
Іоан Гуцуляк.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ (число) 55.
Ант. Астряб предс.,

Ч. 910 **КВІТ** $400.00
на чотириста долярів, котрі п. Іван Ґула отримав як посмертну запомогу по жені Юліяннї з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.
Northampton, Pa. 16 цьвіт. 1909.
Іван Ґула.
Сьвідки:
Йос. Геренда,
о. Петро Лучечко.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ (число) 33.
Теодор Федко предс.,
К. Фолей.

Рух

в відділах Р. Н. Союза.

JERSEY CITY, N. J. Братст. сьв. О. Николая відділ 4-ій Р. Н. Союза подає до загальної відомости всім членам що місячний мітинґ, котрий мав відбутись 18. цьвітня — відбудесь допєра в неділю 25. цьвітня о 2-ій год. по пол. в гали церковній на Greene і Sussex str. Всї члени котрі залягають розмет за 2 місяці і брат ску вкладку а не являть ся на мітинґу, будуть суспендовані.
Д. Голод. предс.,
Гр. Підлипчак, секр.

PERTH AMBOY, N. J. бр. сьв. Василія Вел. від. 168 подає до відомости, що дня 9-го мая с. р. припадає річний мітинґ. Початок о год. 2-ій по пол. в гали Massopust. Справоздане касове і вибір нового уряду. Неявившийся член заплатить 50 цнт. а урядник $1.00 карн. Нових членів буде приниматися в місяцю маю без вступного.
Гр. Гатала пр.,
М. Белнів скр.

DESLOGE, MO. бр. сьв. О. Ник. від. 225 подає до прилюдної відомости, що братскі мітинґи перенесено з першої неділї в місяцю на другу. Найближший мітинґ відбуде ся 9-го мая о 1-ій год. по пол. в парохіяльній гали, коло руської гр. кат. церкви.
А. Балїґроцкий пр.

NEW YORK, N. Y. Тов. „Тисьмениця", від. 144 подає до відомости, що місячний мітинґ відбуде ся дня 24. цьвітня в Tompkins Square Hall, 134 E. 7-th St. Кождий член мусить явити ся на сей мітинґ, бо суть дуже важні справи до полагодженя.
Іван Коцкий секр.

DONORA, PA. бр. сьв. Димитрія від. 157 подає до відомости що в місяцях цьвітню і маю принимае ся до братства за половину вступного. Мітинґи відбувають ся в кожду четверту неділю по першім в гали під церквою на 5-ій улици.
Ів. Цейко секр.

NEW YORK, N. Y. Тов. „Запорож. Січ" повідомляє всіх женщин, що до товариства принимає ся женщин без вступного в місяцях: марцю, цьвітню і маю. Кожда женщина платить 25 цнт. місячно, а в разі хороби дістає 3 дол. бенефіту тижнево.
Мітинґи відбувають ся в гали Козачнка 167 E. 4-th Str. N. Y.
С. Гладкий секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

як пошукованя знакомих, оголошеня балів, представлень, сходин і т. п. друкуємо в „Свободі" по ціні одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

ОГОЛОШЕНЄ.

В Perth Amboy, N. J. в гр. кат. церкви Успенія Пр. Богор. відбудеть ся дня 31. цьвітня о 7. г. веч. представленє магічними образками Житя Ісуса Христа, Пречист. Діви Марії і сьв. Ап. Петра.
Вступ для старших 25 ц.
Вступ для дітей 15 ц.
Церковний комітет. —11

ПОЗІР!!! ПОЗІР!!!

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює Братство сьв. Володимира в Ню-Йорку відділ 108 „Р. Н. Союза" в суботу дня 24-го цьвітня 1909 р. в Hanington Hall 214-216 East 2-nd Str. New York, N. Y.

Початок точно о годині 7:30 вечером.

Запрашає ся всіх чесних Русинів з Ню-Йорку і околиці на сей ВЕЛИКИЙ БАЛЬ, де молоді і старші зможуть до волї забавитись.

В перервах танців Тов. „Боян" відсьпіває кілька гарних пісень під проводом д. М. Гундича.

Галя простора і гарно уряджена.

Музика знаменита під управою д. Гуменюка.

Вступ від особи 25 центів.

За добру забаву ручить
Комітет.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроюють злучені Братства: сьв. Андрея Пер. від. Р. Н. Союза 66 і Сестрич. сьв. Ольги (з гори міста), в суботу, дня 1-го мая 1909 в Болевард гали, ч. 1341 Ave. A., поміж 71 і 72 улицею в Ню-Йорку. Початок о годині 7-ій вечером. Музика першорядна. Вступ лише 25 цнт. Буфет у власнім заряді. На сей баль запрашаємо всіх доокресних Русинів і Русинок з міста Ню-Йорк і околиці, а тим більше, що „дохід з сего балю призначений на фонд школи (в горі міста) Ню-Йорку. За добру забаву і сьвіжі напитки ручить:
Балевий комітет.

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

в користь гр. катол. руської церкви сьв. Івана Хрестителя (дохід по пол. на церков і касу товар.)

устроює Товариство „Запорожська Січ" дня 24-го цьвітня с. р. (в суботу) в гали „Просьвіти" на 7-ій улици в Pittsburg, Pa.

Початок о годині 4-ій по пол.

Вступ по 50 цнт. і 25 цнт.

Запрашає ся усю молодїж руску так з Пітсбурґа як і околиці на сей баль як найсердечнїйше. За забаву ручить
14—15 Комітет.

НА ПРОДАЖ

фарма 100 акрова, земля чорна і урожайна, половина вичищена під оранє, решта гарний ліс. Дім, овочеві дерева, гарне положенє, близько Ню-Йорку.
Пишіть до:
Daniel Kudlik,
Colchester, Ct. 14-17

ПО АНҐЛІЙСЬКИ

хто хоче навчити ся без помочи учителя і то найлекшою методою, нехай пришле марку на відповідь а я єму пришлю пробну лекцію в польській мові і всякі близші інформації. Br. Zelski, Vanderbilt Building, Suite 301, New York, N. Y. 14-17

ТОВАРИШКИ ЖИТЯ

Русинки, чесної дівчини, знаючої добре шити дамські убраня, в віці від 25 до 28 літ пошукує молодець 35 літний, родом з Горлицкого повіту. Зголошеня з залученєм фотоґрафії під:
Andy Popek
819 Carson Str.
S. S. Pittsburg, Pa.

„Інтересованих повідомляю, що вже не потрібую чоловіка до праці на фармі.
Іван Ардан.

МАПИ !

Цілком нове вcase мап Зл. Держав з радами для Американських Русинів можна дістати даром за надісланєм почтової 2 центової марки у:
John Nemeth,
457 Washington str.,
New York, N. Y.

ДЕ Є

мій брат, Андрей Плїшек, родом з Супранівки, пов. Скалат. Через довший час мешкав в Геркімер, Н. Й. і вже місяців тому десь пропав. Хтоб о нїм знав, або він сам зволить повідомити:
Steph. Plishek,
233 Perry Str.,
15—18 Herkimer, N. Y.

ОГОЛОШЕНЄ.

Потрібую сейчас дякоучителя. Платня місячна (без помешканя і харчу) від 35 до 50 доля рів в міру заслуг. Вимоги: грунтовне знанє нотного сьпіву, бодай в практиці, так щоб умів провадити хор. 2) Голос теноровий. 3) Знанє провадженя вечірної школи в руськім язиці дві годині денно, (в Субот цілий, день) з тутешними дітьми. 4) Моральність і тверезість.
Голоситись на адресу:
Rev. V. S Hryvnak,
Box 375
Olyphant, Pa.
Lacka. Co.

КОНКУРС.

Греко-католицька церковна рада шукає дяко-учителя при слідуючими условіями: 1) Має бути диплємований дяко-учитель, походячий з Угорщини, 2) Вест щоденну науку в школї і учити а) катехизи і біблію, б) церковного сьпіву в) читати і писати так рускими як і латинськими буквами г) рахунків з) географії і історії — під дозором духовника і церковної ради. Платня від кождої дитини по 25 центів місячно. 3) Має бути ревним греко-католиком і доброго характеру. 4) Платня: а) місячно 40.00 дол. б) за дві угорскі Служби Божі 4.00 д. в) наколи схоче чистити церков і дзвонити — місячно 5.00 дол. 5) Школа звичайна.

Голосити ся у місцевого сьвященника з залученєм диплома і сьвідоцтва від тих сьвященників, під котрими кандидат служив як дяко-учитель.
о. Валентій Балог,
Box 191,
Whiting, Ind.

Нешкідлива лож.

Юлія до свого батька.

Дорогий Татуню! Ваші вчорашні упімнення врізали ся глибоко у мою душу. Я саме ладила ся в дорогу з моєю ґувернанткою, міс Гарієт і з моїм малим братчиком Павлусем. З Вашого порученя ми всі троє мали вихати в гостину до нашої тітки, що мешкає в нашім старім домі в Шербурґу.

Помимо Вашого строгого заказу я трошки напудрувала ся. При прощаню Ви се запримітили. Налякана та перестрашена Вашими острими питанями, я збрехала, а Ви за се скартали мене доволі різко, хоч заслужено.

Ваші суворі слова зробили на мені глубоке враженє. В кінци Ви приказали менї завше і всюди говорити лиш саму чисту правду і то за всяку цїну і без жадних впкрутів.

Менї було вельми прикро, що я Вас, дорогі Таточку, засмутила і тому я подумала собі, що найлїпше зумію доказати Вам свою скруху і свій послух через слїпе виконуванє Ваших рад і упімнень.

Тепер хочу Вам розповісти, як я свою теоретичну постанову перевела в практиці.

Заледви ми всі троє, т. є. ґувернантка, Павлусь і я всїли до поїзду, коли тут з'явив ся зараз кондуктор, щоб сконтролювати білєти.

Відповідно до Ваших інструкцій ми були взяли Павлусеви дїточий білєт, за половину ціни.

„Ся дитина мусить заплатити за цїлий білєт", сказав урядник, „вона певно має більше нїж чотири роки"

Міс Гарієт цїдила крізь зуби якісь незрозумілі слова. Менї стояла перед очима Ваша остра нагана і я, не надумуючись довго, сказала: „Так, він має вже пять літ."

„А, як так, то прошу доплатити ще до сього білєта 9 франків 50 центимів!" — заявив твердо кондуктор.

Отся моя перша приключка попсула міс Гарієт її добрий гумор; вона стала давати менї незгідні з Вашою волею поученя, а я знов оправдувала свое поступованє. Слово по слові і між нами почала ся маленька суперечка. Міс Гарієт прийшла до заключеня, що в нашій родині не цінять її як слїд, відповідно до її заслуг.

„Зрештою", докинула вона нетерпливо, „я чула недавно на свої власні уши, як твій батько говорив про мене: „Ся Гарієт є надто повільна!" Сього чейже не зможеш заперечити!"

„Ви ошибаєте ся, міс Гарієт, татуньо не говорили о тім, що ви є за повільні; за те я чула, як вони сказали терпко: ся Гарієт, то — кругом дурак!"

„Ах! То ще лїпше! Тепер вже знаю, що мені робити!"

Посім вона не промовила вже анї одного словечка. Але я гадаю, любі Татуньо, що Ви вже сьогодні можете глядати за новою ґувернанткою.

На місце призначеня ми прибули вже без жадного иньшого випадку. Тут запитав нас цловий урядник, чи не маємо чого до опоцаткованя.

У відповідь я заявила урядникови, очевидно зовсім ретельно, що маємо з собою: коняк, воду кольонську і дичину, яку ми везли в дарунку для тітки. Належітість цлова за всі ті річи виносила 14 франків.

* * *

По одногодинній коловій їзді одійшли ся ми врешті до Вашої коханої сестри, а нашої любої тїточки. Суха та штивна, надута неначе сова (говорю зовсім отверто!) стояла вона на терасі старого дому, ну так радо хотїла-б її дорогі гроші продати.

„Чому твоя мама не прибула враз з вами?“ спитала мене тітка.

„Мамунця вдоволені, що позбули ся нас бодай на хвильку та що можуть тепер посьвятити більше часу для татунця!“

„То вона не хора?“

„Ні, ані дрібки!“

„А вона-ж мені писала!... Та се був тільки нікчемний викрут! Так, так! я вже тепер розумію... мені веліла клопотати ся її дітьми, щоб самій тим свобіднійше забавляти ся!“

Тітка була дуже огірчена і не могла закрити свойого невдоволеня. Я старала ся її успокоїти, о скілько се було в моїй силї.

„Чи любиш мене, моя маленька?“

„Так, тіточко.“

„Чи так, як свою маму?“

Тут хотіла я збрехати і вже мала відповісти, коли на щасте пригадала собі Ваші слова і тому сказала щиро: „О ні, тіточко, далеко менше.“

„Чи думаєш, що твоя мама ліпша від мене і більш хороша?“

„Так, любі тіточко, по більшій части.“

Вона була в лихім успособленю. Я опять хотіла її розвеселити і почала виймати з мойого куфра усякі, призначені для неї дарунки.

„Ось тут маєте обрус, який вам присилають мамунця.“

„Гарний він гарний, нема що казати. Тішу ся ним головно з сеї причини, що твоя мати сама його вишивала. З сього я бачу, що вона таки думає деколи о мені.“

„Алеж ви помиляєте ся, тіточко, „сей обрус вишивала наша служниця.“

Лице тітки покрило ся знов хмарою. А подала їй скоренько Вашу бонбонєрку.

„Ах, — закликала весело — сеж чоколяда „Маркіза“! Який же твій батько добрий!“

* * *

Тут, Таточку, Ви вже були заанґажовані особисто, тож я, ані хвильки не надумуючись, сказала тітці настоящу правду.

„Сю бонбоннєрку дістали мамунця як новорічний презент, любі тіточко; вона справді походить з фірми „Маркіза“, але сю чоколяду, що в ній є, куплено у нашого сільського крамаря.“

Зачудована тітка поспитала живенько: „Чи не знаєш ти, длячого твої родичі хочуть мені спродати отсю стару рудеру, з котрою я вже не годна собі дати ради?“

„Знаю, тіточко, знаю. Недалеко сього дому розпостирають ся безмежні мочари. Через ціле літо панує тут такий невиносимий сопух, що годі видержати!“

Як виглядала тітка, почувши усі ті правди, я Вам, Таточку, не в силї описати. Вона вибігла хутко з кімнати, луснувши люто дверима.

Я почала власне роздумувати, чи корисно воно буде говорити завсїгди правду і чи не зрезиґнувати-б мені в будучности з своєї постанови, коли тут ненадійно з'явив ся пан Турнель, що прибув сюди верхом. Він зіскочив проворно з коня і йшов просто до мене.

Я хотіла бігчи до тітки і оповісти їй нового гостя, але пан Турнель задержав мене і визнав доволї несьміло, що він, заледви тілько довідав ся о моїм приїздї, сейчас скочив на коня і прибув сюди, щоб поговорити зі мною в чотири очи.

Він досить довго сповідав ся, а наконець запитав мене, чи він мені подобаєть ся.

„Алеж очевидно! подобаєте ся і то надзвичайно!“

„А не налякали ся-б ви, якби я попросив вас стати моєю подругою?“

„Зовсім ні!“

„Чи уважаєте, що можете мене з часом полюбити?“

„Я вже вас тепер люблю...“

Тут вже мушу задержати ся, дорогі Татунцю, бо в мислях бачу, як гнівно стягаєте свої брови і неначе чую, як нарікаєте на мене шипячим зі злости голосом:

„Ах, ти бараняча голово, глупа гуско! Кожда правда, яку ти там так нерозважно сказала, була величезним промахом!“

Задля того власне, щоб Ви не потребували даремно іритувати ся, я хочу Вас сейчас успокоїти. Всьо, що я повисше написала, се самі байки: за Павлуся ми заплатили тільки пів-білєт; міс Гарієт є в найлучшім гуморі, а коняк і прочі річи ми вдатно перепачкували.

Тітка одушевляєть ся прегарним обрусом, що його мамумця вишивали, заїдає з вдоволенем подаровану Вами чоколяду „Маркіза“ і єсть сильно здецидована купити Ваш старий дім. Бідний пан Турнель ані навіть не догадуєть ся про мої чувства, дотичні його особи і тому ходить вельми задуманий та розсіяний.

З німецького перевів О. С.

Читайте!

На підставі ухвали Конвенції „Союза“, кожде братство приналежне до „Союза“, повинно мати отсі книжки:

1) Книжку членів (Іменослов).

2) Книжку місячних скл[…]к.

3) Книжку касову і протоколову.

На сї книжки повинно кожде братство заслати 5 долярів до „Союз“

Передплата на рік 1909.

Українське Бжільництво

Виходить що-місяця книжками до півтора арнуша, з малюнкам.

„Українське Бжільництво“ — орган українських пасічників і служить потребам бжільництва на Україні.

В журналі пишуть: Є. Архипенко, Н. Безпалов, К. Горбачев, М. Дернов, Ган. Єчренова, В. Ільїнський, І. Корабльов, проф. В. Кулагин, свящ. о. І. Лахно, свящ. о. М. Михалевич, Ф. Немоловський, А. Свиренко, П. Сніжневський, О. Степовик, Ю. Фисун.

Хто заплатить гроші за цілий рік, одержить даремно додаток:

„Щоденник Пасїчника“ на 20 днів.

Се записна книжка, що неодмінно потрібна кожному пасічникови.

Ціна на рік 2 дол. з пересилкою.

Гроші надсилати: Київ журнал „Українське Бжільництво.“

Редактор-видавець Є. Архипенко.

Приймаєть ся передплата на новий популярний що місяшний літературно-науково-громадський і економічний журнал:

„УКРАЇНСЬКА ХАТА“

Журнал призначаєть ся для широких верств українського громадянства. Містити-ме твори з красного письменства, науки і мистецтва; статї: історичні, публіцистичні, критичні, сільсько-господарські та економічні; звідомленя про діяльність українських наукових і культурно-просьвітних товариств.

Мета журналу — розбуджене національної сьвідомости серед нашого суспільства і розвиток рідного письменства, культури, і штуки.

Крім оріґінальних праць, друкувати-муть ся переклади і огляди инших літератур, а також містити-муть ся портрети і [illegible].

Ціна на рік пересилкою: 2 дол.

Адреса редакції: Київ, Гоголівська, 8.

Редактор-Видавець
Павло Богацький.

Книжки

які можна дістати вскладі книжок „Свободи“:

	цнт.
Америка	15
Ангел та пустельник і т. і.	15
Борба кляс і чому бобітники орґанізують ся	15
В Старім і Новім краю	25
Гріхи міліонерів і т. п. С. 7	15
Дещо з історії православної місії в Америцї	10
Дещо про зьвірята	30
Дві левади і т. п. С. 5	15
Дорога любови, то Божа дорога, С. 6	15
Еміґрант	15
Жовнір	10
Журавлї	10
Житє, зарібки, орґанізації і т. п. в Спол. Державах	15
Земельне питанє	15
Зуб за зуб	10
Історія Руси з образками	10
Капітал і праця	15
Книжка рахункова	50
Казка про Жидів	15
Многострадальний народ, огляд історії українського народу	20
Навернений Грішник	20
Народний рух австро-угорських Русинів	15
Новий Завіт	$2
Образки і загадки	10
Оповіданя	15
Про відступників від рос. православія	10
Про нутро землї	25
Підземні скарби	25
Покуса	10
Псалтир	$1
Розмова Поляка з Русином	10
Смерть	10
Стародавні казки та оповіданя	15
Степові люде	15
Страйк	20
Стріляй на смерть, робітнича драма	15
Товариска ворожка	15
Унія в Америці	20
Хто з чого жиє	15
Які то є люди на землї, з 20 образками	50
Як мужик ходив до царя правди шукати	15
Через кордон	15
Руско-анґлійский тлумач	60
Польско-анґлійский тлумач	60

Молитвенники в красній оправі.

Бог Надежда моя	$2 50
Хліб Душі	2.50
Druh Duszi	1.50
Druh Duszi (в звич. опр.)	.75
Молитвенник малий	1.50
Вінець	1.50
Зборник	2.30

Також можна дістати:

Книжочки колекторські церковні	10
Книжочки Братскі	10
Метрики хрещеня	3
Метрики шлюбні	3
Метрики смерти	3
Поминик померших душ	10

Пишіть на адресу:

Swoboda,
184 Hudson Str., New York, N. Y.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

ВАЖНЕ ДЛЯ РОБІТНИКІВ!
ВАЖНЕ ДЛЯ ДІВЧАТ!

Безплатне Руске Бюро Праці ім. сьв. Рафаїла, 339 East 20th Street, New York (близько рускої грек. кат. церкви сьв. Юрія) межи 1 а 2 евнею вишукує роботу для мущин і желщин, і уділяє інформацій та поради еміґрантам.

Просимо всїх, що знають про яку роботу на свсїм плейзї для мущин, або дівчат, донести про се під слїдуючою адресою:

ST. RAPHAELS RUTHENIAN FREE EMPLOYMENT BUREAU
339 East oth St., New York.

Читалисьте вже нову ґазету

ШЕРШЕНЬ?

Правда, яка цікава і сьмішна? Образків повно, а чеше усїх ворогів Руси завзято, без страху...

4-те число „Шершеня“ вийшло на сьвята, 5 те вийде 1-го мая і його дістануть тільки передплатники.

Навіть до рідного брата не прелетить „Шершень“ без гроший. Тому спішіть ся і присилайте замовленя і гроші на таку адресу:

„SZERSZEN“
184 Hudson Street, New York, N. Y.

Бібліотека для аматорських театрів!

Щоби хоч в части підпомочи охочих до аматорських вистав, постаралисьмо ся о слїдуючі театральні штуки:

(Дальше)

Покарана лож, комедийка в 1 акті	20 цт.
Праведний Иов, образ з житя народа в 4 актах	30 цт.
Процесовичі, образ з житя народа в 3 актах	20 цт.
Романтичні, комедия в 3 діях	50 цт.
Ручники, сценїчна картина з селянського житя в 3 діях	20 цт.
Сатана в бочці, комедия з сьпівами в 1 акті	10 цт.
Серед цьвітів, фантастична комедия для дітий в 2 діях	10 цт.
Сватаня на Ганчарівці, українська опера в 3 діях (Тв. Квітки том. II.)	50 цт.
Сьвята Гостина, образ сценїчний в двох відслонах	10 цт.
Січ іде! народня драма в 3 діях	20 цт.

(Дальше буде).

Для драматичних кружків, если беруть тілько книжок, скілько роль припадає в штуці, даємо значний опуст, так, що їм не виплатить ся ролї переписувати.

Замовленя і гроші посилайте на адресу:

RUSKA KNYHARNIA, 404 Broadway, SCRANTON, PA.

УЖЕ ВИЙШЛО ТРЕТЄ ЧИСЛО
10 11 церковної ґазети

„ДУШПАСТИР“

Се є дуже красна і поучаюча ґазета. Подає відомости церковні і сьвітські. Містить також гарні образки і сьмішні оповіданя.

Річна передплата виносить тілько 1.25 д

Трете число вийде два рази більше і буде богато ілюстроване. Замавляйте чимскорше, бо трете число вишле ся вже лише самим передплатникам.

Передплату просить ся посилати на адрес: Rev. Alex Ulitsky, 76 Grand Str. Jersey City, N. J.

Дописи і письма до друку належить засилати на руки редактора: Rev. P. Poniatyshyn, 411 Washington Ave, Elizabeth, N. J.

КОПАЛЬНЯ ЗОЛОТА І ТУНЕЛЬОВА КОМПАНІЯ в BOULDER COLORADO

ЗАЧНІТЬ СТАРАТИ СЯ ПРО ВАШ ДОХІД ТЕПЕР.

Додати до Вашого приходу, обезпечити ся проти Вашого побільшаючого ся розходу, ліпше забезпечити тих що коло Вас і дорогі Вам, єсть Вашою задачею, як кождого здоровомислячого чоловіка. Щоб зібрати капітал на старі літа, котрі надходять до нас всіх, мудрий чоловік шукає безпечного і поплатного інвестованя грошей. Під безпечним і розумним інвестованєм, ми розуміємо таке, котре ненадто ризиковне, таке, котре посідає правдиву заслугу, котре заслугує на увагу і добренє консервативного чоловіка і в тім самім часі принесе для інвестуючого великий зиск, а принесе его скоро. Тільки є два правильних піль, де Дохід Будуючий може ділати днесь, з ограниченим капіталом, без боязни знищеня сильнійшим соперником. З тих двох галузей, Копальні і Ріл Естейт, суть нагодами в користь правильного інвестора. Правильний копальняний інвестмент, принесе більший і скорший профіт від інвестованої суми, ніж який небудь ріл-естейт. Оперувати успішно в ріл-естейт, чоловік мусить мати великі суми гроша і мусить бути приготований ждати на профіт не місяці, а літа. Жаден інвестор, маючи пару соток, не може приготоватись, щоб чекав від пять до пятнайцять літ на се аби его сотки подвоїлись. В кождім случаю де бачило ся великі і скорі профіти, то були тільки інвестованя в копальнях. Се єсть одинока галузь, котра дає безпечну і позитивну увірениість великих профітів, на малий інвестмент. Стільки вартости не представляє жаден кусник землі, щоб вона зрівнала ся з вартостию землі, котра продукує золото. Нема нічого такого, чого, скромний інвестор міг доткнутись, і що принесло-б єму такий великий зиск і так скоро, як правильний копальняний інвестмент. Ми говоримо тепер о правильних копальняних прапертах: праперти, що продукують золото, стоячі під зарядом досьвідчених людей, котрі можуть дістати найбільший продукт з як найменьшим коштом. Днесь розвязку, правильних копальняних прапертів, провадить ся на основі, знаменитій і коректній, на підставі як найбільше одобрених метод, в теперішних торговлях. Розумне копанє єсть безпечне так як розумна торговля, а що більше, єсть акуратне як також правильне і богато профітнійше для Будуючих Дохід. Розумний і досьвідчений копальняний завідатель, розуміє навскрізь земельну вартість (геомогічне образованє) своїх прапертів, так як розумний купець знає дійсність і вартість товару на его полицках. Розумний і досьвідчений завідатель копальняний, може вичислити кошта копаня, продукту, оброблене ріжних верств руди і видатки других річей, так як розумний і досьвідчений купець може вичислити свій рент, асекурацію, роботу і иньші видатки. Розум і досьвід як в минувшині так в буччині показались необходимі, правильні і пожиточні в копаню, так як в якім небудь иньшім занятю, знаним промисловому сьвіту.

З того однак не можна виводити, що ми думаємо сказати, що нема днесь небезпечних копальняних пропозицій. Ми кажемо і то кажемо з натиском, що обставини егзистуючі днесь, роблять не можливим для недосьвідченых інвесторів, дістати всі потрібні інформації що до точної вартости, якої небудь копальні, в котру можнаб безпечно вложити свій Будуючий Капітал. Найбільше потрібні інформації взглядом вартости прапертів, держаних компанією Копальні Золота і Тунельової Компанії, яко Дохід Будуючий інвестмент, враз з характером і досьвідом людей, котрі завідують тим, ми старались поставити на перед. Тут єсть інвестмент, котрий скоро побільшить Ваш приход. Для чоловіка або жени, котрі можуть інвестувати від $5.00 до $2.500 в Gold Run Mining and Tunnel Co. дешево на теперішні обставини, ми предкладаємо Інвестмент як Дохід Будуючий, безпечнійший, точнійший, більше продукуючий і більше приносячий, ніж що-небудь иньше, котре може бути на цілій лісті реґістрованих забезпечень, або може бути знайдене в Ріл Естейт або в „Промисловім" поли.

БЕРІТЬ СЕ ПІД РОЗВАГУ.

Жаден чоловік, в жаден час, не повинен розстатись з грошем, поки не дістане вповні ясних і позитивних інформацій, де і як кому тії гроші мають піти. Чоловік, котрий порадить сам собі на тих точках, ніколи не стратить доходу власної праці. Урядники з Gold Run Mining and Tunnel Co. суть готові предложити позитивні доводи, на кожду річ тут знаходячу ся, як також готові суть запросити на найострійшу егзамінацію, условій і обставин, котрі спричинюють найбільше прихильний случай для Вас, купити Стак в Gold Run Mining and Tunnel Company.

Копальні Золота мають тепер на руці приблизно $1.500.000 вартости руди, готової до переробленя в Золото і більше як 1.250.000 тонів руди під рукою. Тота бездонна маса мусить бути вироблена в золото так само, як 1,250.000 бушлів пшениці мусить бути змолотих на муку, а причина що предкладає ся Вам Шери до набутя в Gold Run Company єсть та, що хочемо ужити грошей, до побільшеня машинерії, так щоби ми моглисьмо вирабляти сотки тонів руди кождого дня, а не так як до тепер. Се єсть причиною, що даємо ту случайність тепер, статись спільником в Gold Run Mining & Tunnel Co. а тим самим поставитесь в посіданє, реґулярного доходу з профітів копальні, на так довго, як довго жити будете. На коли купуєте шери в Копальні Золота по $1.00 оден, то се єсть все, що маєте платити. Тут нема жадних додатків, жадних поділів ані такс яких небудь до плаченя.

Возьміть мою раду і заохотіть своїх краянів, до присиланя своїх ордерів на Шери в Копальні Золота днесь. Єсли не можете заплатити в цілости за шери, які хотіли бисьте мати, пришліть 25 процент, а решту в трех ратах. Посьвідченє вироблене на Ваше імя, пішле ся Вам сейчас, а Ваше імя і адреса яко партнера в Компанії буде затягнене в компанійні книжки. Виповніть слідуючий блянкет і пришліть до нас днесь, та інвестуйтесь в одній з найбільших Копалень Золота в краю.

ОСТОРОГА: Однак неможете відтягати. Мусите прислати Ваш ордер сейчас, понеже ціна вскорі підскочить. Єсли не заордеруєте днесь, пришліть по справоздане і другі інформації. як посьвідчення банкові, письма від католицьких сьвященників в Boulder Colo., де знаходять ся майни.

Хто хоче купити шери, нехай виповнить сей блянкет.

Оден шер коштує одного долара. Серія з 25 шерів коштує 25 дол.

Заряджує предоручемством Gold Run Co. W. T. Wintermute, якого адреса звучить:

W. T. Wintermute
Pittsburg Branch Office, 1004—1005 Frick Building, Pittsburg, Pa.
New York, London, Philadelphia

Зі всім відносити ся на повисшу адресу.

Заповняючи шери виріжте сю картку і зашліть на адресу:
W. T. WINTERMUTE, 1004—1005 Frick Building, Pittsburg, Pa.

Отсим посилаю .... дол.
на .... шерів Gold Run Mining and Tunnel Co.
як повну суму.
Імя ...., Мешкане ....
Дата ....
